

خدا در فلسفه وجودی

بررسی رابطه بین ایده خدا و تربیت دینی در فلسفه وجودی

تألیف

لیلا وحدانی، فرشته رضایی

سرشناسه: وجدانی، لایلا، ۱۳۶۸ -
 عنوان و نام پدیدآور: خدا در فلسفه وجودی: بررسی رابطه بین ایده خدا و
 تربیت دینی در فلسفه وجودی / تألیف لایلا وجدانی، فرشته رضایی.
 مشخصات نشر: بجنورد: در قلم، ۱۳۹۵.
 مشخصات ظاهری: ۱۳۶ ص. ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
 شابک: ۹-۲۴-۸۲۲۵-۶۰۰-۹۷۸-۱۵۰۰۰ ریال
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 موضوع: خدا -- اثبات هستی شناختی
 موضوع: God -- Proof, Ontological
 موضوع: تعلیمات دینی -- فلسفه
 موضوع: Religious education -- Philosophy
 موضوع: فلسفه
 موضوع: Philosophy
 موضوع: آگزیستانسیالیسم
 موضوع: Existentialism
 شناسه افزوده: رضایی، فرشته، ۱۳۶۱ -
 بندی کنگره: ۴۱۳۹۵ خ ۳/و ۲/۱۷ BP۲۱۷
 رده ی دیویی: ۲۹۷/۴۲
 باره کتابخانه ملی: ۴۴۰۳۸۳۶

خدا در فلسفه وجودی

تألیف: لایلا وجدانی، فرشته رضایی

صفحه آرایی: اشارات در قلم (حمید رضا زاده)

طراحی جلد: خاتم حیدری

ناشر: انتشارات در قلم

شابک: ۹-۲۴-۸۲۲۵-۶۰۰-۹۷۸

نوبت چاپ: اول

تاریخ چاپ: ۱۳۹۵

تیراژ: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

۰۹۳۵۳۴۶۳۹۱۴

Dor.Ghalam.Pub@gmail.com

فهرست مطالب

۹	چکیده
۱۳	مقدمه
فصل اول	
۱۹	مقدمه
۲۲	قبل از قرون وسطا
۲۲	سقوط
۲۴	افلاکون
۲۵	قرون وسطا
۲۶	اگوستین
۲۸	توماس اکویناس
۳۰	اصلاحات کلیسا تا عصر روشنگری
۳۱	مارتین لوتر
۳۳	دکارت
۳۵	اسپینوزا
۳۷	لایب نیتس
۳۸	پاسکال
۳۹	کانت
۴۰	برگسون
۴۱	هگل
۴۲	آغاز فلسفه وجودی
۴۴	پژوهش های داخلی و خارجی
۴۴	پژوهش های داخلی
۵۱	نتیجه گیری

فصل دوم

۵۵	مقدمه
۵۵	روش

۵۶	نوع تحقیق از نظر هدف
۵۷	روش جمع آوری داده‌ها
۵۷	ابزار جمع آوری داده‌ها
۵۷	روش تجزیه تحلیل داده‌ها

فصل سوم

۶۱	سؤال اول
۶۱	مقدمه
۶۴	خدا از نگاه سنی پرکگور
۶۶	ماهیت ایمان از نظر سنی پرکگور
۶۷	ارکان ایمان از دیدگاه سنی پرکگور
۶۸	مراحل وجودی از نظر سنی پرکگور
۷۱	خدا از نگاه یاسپرس
۷۴	مراتب انسان
۷۵	وحی
۷۶	تجربه‌های وجودی خدا
۷۸	ایمان فلسفی
۷۹	ایمان فلسفی و علم
۸۰	خدا در اندیشه مارسل
۸۶	تفکر اولیه و تفکر ثانویه
۸۸	عشق
۹۰	وفا و ایمان
۹۱	امید
۹۲	تبلیش
۹۴	خدا به مثابه هستی
۹۵	معنای عشق الهی
۹۵	سؤال دوم
۹۶	قبل از قرون وسطی

۹۸	از ظهور مسیحیت تا قرون وسطی
۱۰۱	عصر روشنگری
۱۰۳	سوال سوم
۱۰۳	رابطه فلسفه وجودی و تربیت دینی
۱۰۶	اصول تربیت دینی
۱۰۹	روش های تربیت دینی
۱۱۲	مراحل تربیت دینی
۱۱۲	تربیت عمومی یا آمادگی برای ورود به ساحت دینی
۱۱۲	تربیت دینی
۱۱۳	سوال چهارم
۱۱۳	عقل گریزی
۱۱۴	آزادی افراطی
۱۱۵	بی اعتنایی اخلاقی
۱۱۶	اشتباه فلسفه وجودی در مورد رابطه انسان با خدا
۱۱۷	نقد کی پرکگور
۱۱۸	نقد مارسل

فصل چهارم

۱۲۳	مروری بر یافته های تحقیق
۱۲۳	یافته های سؤال اول
۱۲۴	یافته های سؤال دوم
۱۲۵	یافته های سؤال سوم
۱۲۶	یافته های سؤال چهارم
۱۲۷	بحث و گفت و گو
۱۲۸	پیشنهادهای
۱۲۹	پیشنهادهای اجرایی
۱۳۰	محدودیت ها
۱۳۱	منابع

چکیده

هدف از نوشتن این پایان نامه بررسی رابطه بین ایده خدا و تربیت دینی در فلسفه وجودی است. این مطالعه روش توصیفی - تحلیلی است و جامعه آماری همه منابع در دسترس دست اول و دوم است که جمع آوری گردیده و مورد مطالعه قرار گرفته است. این کتاب از نظر نوع تحقیق کیفی و از جهت ماهیت در دسته مطالعات نظری و بنیادی قرار دارد.

در ابتدا تلاش شده است از طریق تحلیل ایدها و گزاره‌های فلسفی و دین شناسانه فلسفه وجودی تصویری توصیفی از آنها ارائه شود و سپس به کمک تفسیر داده‌های مربوط به آراء فیلسوفان وجودی که در دسترس بوده است به تحلیل دیدگاه آنها پرداخته شود. ابزار تحقیق فیش‌های مطالعاتی بوده است که پس از مطالعه منابع ثبت و گردآوری گردید. این فیش‌ها برای توصیف ایده خدا در دیدگاه فیلسوفان وجودی و استنتاج پیامدهای تربیت دینی مورد بهره برداری قرار گرفته است.

فلسفه وجودی به آن دسته از اندیشه‌هایی اطلاق می‌گردد که وجود را بر ماهیت مقدم دانسته و عناصری چون آزادی، مسئولیت، فردیت، اراده، خطر پذیری و اطاعت را جزء لاینفک دیدگاه خود قرار داده‌اند و بر پایه همان عناصر، در مورد مفهوم خدا و ایمان نظراتی را ارائه داده‌اند. فیلسوفان وجودی از نظر اعتقاد به خدا و ایمان به دو دسته خداپرست و ملحد تقسیم می‌شوند؛ از دسته اول کی یرکگور، یاسپرس، مارسل و ... و دسته دوم هایدگر، سارتر و ... را می‌توان نام برد که در این کتاب دسته اول مورد نظر و تاکید می‌باشند. هر یک از فیلسوفان وجودی مفهوم خدا را به گونه‌ای خاص بیان کردند برای مثال کی یرکگور آن را حقیقتی انفسی، یاسپرس تعالی و مارسل از آن به عنوان راز یاد می‌کند. در اندیشه آنان ایمان موضوعی شخصی و نتیجه گرایش آزاد انسان است و بنیان ایمان بر پایه ارتباط میان انسان و خدا قرار دارد. به نظر آنان ما قادر به اثبات این ارتباط به کمک عقل نیستیم. ویژگی‌های مشترک ایمان دینی از طریق فیلسوفان هستی اطاعت و اعتماد به خدا، سکوت و خطرپذیری از طریق ایمان است.

پیشینه نگرش فیلسوفان وجودی به خدا دست کم به دوران ماقبل فلسفی باز می‌گردد که توجه به انسان معطوف شد و پس از آن فیلسوفانی چون پولس، افلوپین، اگوستین، اکهارت، پاسکال و هامان نیز دیدگاه‌ها و نظراتی درباره خدا ارائه نموده بودند که تداعی گر فلسفه وجودی در ذهن بود. هر گاه سخن از کی یرکگور، یاسپرس و مارسل به میان می‌آید دو مفهوم در ذهن ایجاد می‌گردد،

فلسفه وجودی و خدا. از نظر آنان سپهر یا مراحل مختلفی برای شخص وجود دارد که می‌تواند با دو عنصر آزادی و مسئولیت یکی از مراحل را اتخاذ نماید که برترین و عالی‌ترین سپهر از نگاه کی‌یرکگور مرحله دینی و از نگاه یاسپرس مرتبه هستی داری و از نظر تیلیش دلبستگی واپسین است. جنبه‌های مثبتی در آراء فیلسوفان وجودی، وجود دارد که می‌توان آنها را در تربیت دینی به کار گرفت، فیلسوفان وجودی در تربیت دینی تاکید دارند که شخص باید آزاد باشد و خود دست به انتخاب بزند و رابطه بین شاگرد دینی و مربی دینی رابطه‌ی من و تویی باشد که وظیفه‌ی مربی همان اشتداد آگاهی است. علاوه بر آن در تربیت دینی به ویژگی‌های فردی هر شخص باید توجه کرد نه آن که به صورت توده وار مسئله دینی را به آنان عرضه نمود. ایراد مکاتب سخن از خدای شخصی می‌زند یعنی خدا برای هر فرد مختص به خود اوست و نمی‌تواند همان خدا برای دیگری باشد. هر مکتبی با وجود تمام نظریه‌های مثبت اما نقطه ضعفی بایی خواهد داشت که مورد انتقاد دیگران قرار می‌گیرد از جمله انتقاداتی که فیلسوفان وجودی وارد شده است می‌توان به عقل‌گریزی، آزادی افراطی، ابهام اخلاقی اشاره کرد.